

C. Г. ПриймакБуковинський державний медичний
університет, м. Чернівці

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ ПЛОДА

Ключові слова: профілактика,
вроджені вади розвитку (ВВР),
плід.

Резюме. Вивчено вплив прийому фолієвої кислоти на перебіг вагітності і виникнення вроджених вад розвитку плода (ВВР). Обстежено 42 вагітних групи ризику по виникненню ВВР, які були розподілені на 2 підгрупи: основну підгрупу становили 20 жінок, які за 3 місяці до зачаття і впродовж перших 3 місяців вагітності приймали фоліеву кислоту (по 0,4 мг щоденно), підгрупу порівняння становили 22 жінки, які цей препарат не приймали. Установлено, що прийом фолієвої кислоти є ефективною профілактикою ВВР, в першу чергу, первової системи, а також аномалій розвитку інших систем і спадкових захворювань (СЗ). У всіх випадках відмічається зниження частоти ВВР порівняно з контролем.

Вступ

У сучасних умовах погіршення екологічної ситуації, поширеності шкідливих звичок та інфекційних захворювань, а також значного якісного росту пренатальної діагностики важливе місце серед актуальних проблем охорони здоров'я займають вроджені вади розвитку.

Частота вроджених вад розвитку у різних країнах коливається в межах 22,7-50%, а серед померлих дітей – 230-250 % [1, 2]. Перинатальна смертність при ВВР висока (23-25%) [3, 4], а мертвонароджуваність – 11-13% [5]. Тому основною задачею перинатології на сучасному етапі є розробка ефективних методів профілактики і ранньої допологової діагностики вродженої патології.

Мета дослідження

Вивчити вплив прийому фолієвої кислоти на перебіг вагітності і виникнення ВВР у плода.

Матеріал і методи

Обстежено 42 вагітних групи ризику по виникненню ВВР у плода, яким для пренатальної діагностики застосовувався ультразвуковий (УЗ) скринінг в 11-14 тижнів вагітності. Вагітні були розподілені на 2 підгрупи: 1) основну підгрупу становили 20 жінок, які за 3 місяці до зачаття і впродовж перших 3 місяців вагітності приймали фоліеву кислоту (по 0,4 мг щоденно) [6]; 2) підгрупу порівняння становили 22 жінки, які вищепозначений препарат не приймали.

Обговорення результатів дослідження

Середній вік обстежених жінок становив $24,6 \pm 0,9$, з них домогосподарки – 54,5%, працю-

ючі – 45,5%. Вагітність перервалася в I половині вагітності в середньому ($18,7 \pm 2,1$ тижнів вагітності)

У результаті проведення УЗ скринінгу в 42 вагітних ВВР діагностовані у 18 із 22, із них у 4 – сумісні з життям (табл. 1).

Впродовж вагітності в основній підгрупі жінок, що приймали фоліеву кислоту, ускладнення спостерігалися в 1,76 раза менше, ніж у підгрупі порівняння (табл. 2).

У підгрупі вагітних, які не приймали фоліеву кислоту, відмічалася велика частота загрози перевирання вагітності, ранніх гестозів, анемії, внутрішньоутробної гіпоксії плода і маловоддя.

При оцінці наслідків вагітності в жінок, що приймали для профілактики ВВР фоліеву кислоту, відмічалося зниження кількості мимовільних викидів у 2 рази, ВВР в 2,3 раза (табл. 3).

Проаналізована ефективність фолієвої кислоти в профілактиці різних видів ВВР. Установлено, що у вагітних, які приймали фоліеву кислоту, кількість ВВР менше, ніж в підгрупі порівняння, відповідно – 7 (35%) і 18 (81,8%), $p < 0,01$.

Таблиця 1
ВВР і СЗ плода, виявлені при УЗ скринінгу

N п/п	Форма ВВР і СЗ плода	Кількість
1	ВВР і СЗ плода не умісті з життям:	14
	1.МВВР	3
	2.ВВРУНС (аненцефалія, менінгоцеле).	6
	3.Синдром Арнольда-Кіарі.	4
	4.Синдром Денді-Уокера.	1
2	ВВР і СЗ сумісні з життям:	4
	1.ВВР кістково-м'язової системи.	2
	2.ВВР шлунково-кишкового тракту.	1
	3.ВВР УНС (гідроцефалія).	1

Таблиця 2

Частота виникнення ускладнень вагітності

№ п/п	Ускладнення вагітності	Основна підгрупа (n=20)		Підгрупа порівняння (n=22)	
		Абс.	%	Абс.	%
1	Загроза переривання вагітності	12	60	21	95,4
2	Гестози	5	25	9	40,9
3	Анемія	4	20	7	31,8
4	Внутрішньоутробна гіпоксія плода	3	15	6	27,2
5	Маловоддя	1	5	1	4,5

Таблиця 3

Наслідки вагітності

№ п/п	Ускладнення вагітності	Основна підгрупа (n=20)		Підгрупа порівняння (n=22)	
		Абс.	%	Абс.	%
1	Мимовільні викидні	2	10	4	18,1
2	Антенаатальна загибель плода	-	-	-	-
3	Переривання вагітності у зв'язку з ВВР	7	35	18	81,8

Висновки

Прийом фолієвої кислоти по 0,4 мг на добу є ефективною профілактикою вад розвитку плода, у першу чергу, нервової системи, а також аномалій розвитку інших систем і спадкових захворювань. У всіх випадках відмічається зниження частоти ВВР порівняно з підгрупою порівняння.

Перспективи подальших досліджень

Подальша розробка ефективних методів ранньої діагностики вродженої патології

Література. 1. Галаган В.А. Структура врождених пороков розвития среди новорожденных г. Києва / В.А. Галаган // Профілактика, диагностика и корекція врождених пороков розвития у новорожденных: матер. науч.-практ. конф. (17-18 апреля 2001 г.). – К., 2001. – С. 88-89. 2. Минков И.П. Мониторинг врожденных пороков развития, их пренатальная диагностика, роль в патологии у детей и пути профилактики / И.П. Минков // Перинатология та педіатрія. – 2000. – №1. – С. 8-13. 3. Хасанов А.А. Использование методов профилактики врожденных пороков развития плода / А.А. Хасанов, Д.И. Марапов, Д.И. Щегурова // Казанский мед. ж. – 2007. – Т.88, №4. – С. 331-336. 4. Профілактика і діагностика вроджених вад розвитку плода / О.В.Григор'єва, А.М., Рибалка, В.О. Заболотнов [та ін.] // Вісник наукових досліджень. – 2005. – №4. – С. 27-29. 5. First-trimester umbilical cord diameter: a novel marker of fetal aneuploidy / F. Ghezzi, L. Raio, E. Di Naro [et al.] // J. Ultrasound in Obstetrics & Gynecology. – Vol. 19, Issue 3. – P. 235. 6. Про удосконалення амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні / МОЗ України. – Наказ № 503 : 28.12.2002. К. – 2002. – С. 32-33.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДОВ ПРОФИЛАКТИКИ ВРОЖДЁННЫХ ПОРОКОВ РАЗВИТИЯ

С. Г. Приймак

Резюме. Изучение влияния фолиевой кислоты на течение беременности и возникновение врождённых пороков развития плода (ВПРП). Обследовано 42 беременные группы риска по возникновению (ВПРП), которые были распределены на 2 подгруппы: основную подгруппу составили 20 женщин, в течение первых 3 месяцев беременности принимавших фолиевую кислоту (по 0,4 мг ежедневно), подгруппу сравнения составили 22 женщины, которые данный препарат не принимали.

Ключевые слова: профилактика, врождённые пороки развития, плод.

USING OF PREVENTIVE METHODS OF CONGENITAL MALFORMATIONS OF FETUS DEVELOPMENT

S. G. Pryimak

Abstract. An influence of taking folic acid on pregnancy course and origin of fetus congenital malformations (FCM) was studied. 42 pregnant women from the risk group of FCM origin who were divided into 2 sub-groups: the basic subgroup consisted of 20 women who took folic acid during 3 months before conception and 3 first months of pregnancy (0,4 mg per day); control subgroup of comparison consisted of 22 women who didn't take this medication were examined. It has been established that taking folic acid is an effective FCM prophylaxis in the first place, of the nervous system as well as the development abnormalities of other systems and hereditary diseases. A decrease of FCM frequency in comparison with control is noted in all cases.

Key words: prophylaxis, fetus congenital malformations (FCM), fetus.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Clin. and experim. pathol.- 2011.- Vol.10, №1 (35).-P.132-133.

Надійшла до редакції 25.02.2011

Рецензент – доц. І. В. Ластівка

© С. Г. Приймак, 2011